

شناخت، رفتار، یادگیری

پیش‌بینی اعتیاد به پورنوگرافی بر اساس احساس طردشدگی و حساسیت اضطرابی در نوجوانان پسر

سید داود رضائی^۱، نادره سعادت^۲*

۱. دانشجوی کارشناسی ارشد، گروه روانشناسی، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران

۲. استادیار، گروه روانشناسی، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران

* ایمیل نویسنده مسئول: dr.nsaadati@gmail.com

تاریخ چاپ: ۱۴۰۳/۱۱/۱۰

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۳/۱۰/۳۰

تاریخ بازنگری: ۱۴۰۳/۱۰/۲۱

تاریخ ارسال: ۱۴۰۳/۰۸/۲۰

چکیده

اعتیاد به پورنوگرافی می‌تواند تاثیر گسترده‌ای بر ابعاد زندگی نوجوانان داشته باشد. پژوهش حاضر با هدف پیش‌بینی اعتیاد به پورنوگرافی بر اساس احساس طردشدگی و حساسیت اضطرابی در نوجوانان پسر انجام شد. این پژوهش از نوع پژوهش‌های توصیفی-همبستگی و جامعه آماری آن متشکل از کلیه نوجوانان پسر اصفهان در سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۴ بود. برای تعیین حجم نمونه از روش نمونه‌گیری در دسترس استفاده شد و بر اساس فرمول گرین تعداد ۲۴ نفر به عنوان نمونه انتخاب شدند. شرکت کنندگان به پرسشنامه‌های استاندارد (اعتیاد به پورنوگرافی) کر و همکاران (۲۰۱۴)، احساس طردشدگی طهماسبیان (۱۳۸۴) و حساسیت اضطرابی نوجوانان دیکون (۲۰۰۲)، پاسخ دادند. داده‌های جمع‌آوری شده با استفاده از آزمون‌های همبستگی پیرسون و رگرسیون چندگانه و با بهره‌گیری از بسته نرم‌افزاری SPSS ۲۶ تجزیه و تحلیل شد. نتایج نشان داد بین احساس طردشدگی و اعتیاد به پورنوگرافی رابطه مثبت معنی‌دار ($P < 0/05$)؛ بین حساسیت اضطرابی و اعتیاد به پورنوگرافی رابطه مثبت معنی‌دار ($P < 0/05$) و احساس طردشدگی و حساسیت اضطرابی در پیش‌بینی اعتیاد به پورنوگرافی نوجوانان پسر نقش دارند ($P < 0/05$). احساس طردشدگی و حساسیت اضطرابی، از عوامل کلیدی در پیش‌بینی اعتیاد به پورنوگرافی در نوجوانان پسر هستند و باید مورد توجه قرار گیرند.

کلیدواژه‌گان: اعتیاد به پورنوگرافی، احساس طردشدگی، حساسیت اضطرابی، نوجوانان پسر.

© ۱۴۰۳ تمامی حقوق انتشار این مقاله متعلق به نویسنده است. انتشار این مقاله به صورت دسترسی آزاد مطابق با گواهی (CC BY-NC 4.0) صورت گرفته است.

شیوه استناددهی: رضائی، سید داود، سعادت، نادره. (۱۴۰۳). پیش‌بینی اعتیاد به پورنوگرافی بر اساس احساس طردشدگی و حساسیت اضطرابی در نوجوانان پسر. *شناخت، رفتار، یادگیری*، ۱ (۴)، ۳۷-۲۷.

Cognition, Behavior, Learning

Predicting Pornography Addiction Based on Rejection Sensitivity and Anxiety Sensitivity in Male Adolescents

Syeddavood Rezaei¹, Nadereh Saadati^{2*}

1. Master's Student, Department of Psychology, Isfahan (Khorasgan) Branch, Islamic Azad University, Isfahan, Iran

2. Assistant Professor, Department of Psychology, Isfahan (Khorasgan) Branch, Islamic Azad University, Isfahan, Iran

*Corresponding Author's Email: dr.nsaadati@gmail.com

Submit Date: 2024-11-10

Revise Date: 2025-01-10

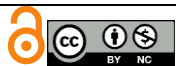
Accept Date: 2025-01-19

Publish Date: 2025-01-29

Abstract

Pornography addiction can have profound impacts on various aspects of adolescents' lives. The present study aimed to predict pornography addiction based on feelings of rejection and anxiety sensitivity in male adolescents. This study employed a descriptive-correlational design, and the statistical population included all male adolescents in Isfahan during the 2024–2025 academic year. A convenience sampling method was used to determine the sample size, and based on Green's formula, 224 participants were selected. Participants responded to standardized questionnaires: the Pornography Addiction Questionnaire by Kor et al. (2014), the Rejection Sensitivity Scale by Tahmasebian (2005), and the Adolescent Anxiety Sensitivity Index by Deacon (2002). The collected data were analyzed using Pearson correlation and multiple regression tests via SPSS version 26. The results revealed a significant positive relationship between rejection sensitivity and pornography addiction ($p < .05$); a significant positive relationship between anxiety sensitivity and pornography addiction ($p < .05$); and that both rejection sensitivity and anxiety sensitivity play a predictive role in pornography addiction in male adolescents ($p < .05$). Rejection sensitivity and anxiety sensitivity are key factors in predicting pornography addiction among male adolescents and should be given proper attention.

Keywords: *pornography addiction, rejection sensitivity, anxiety sensitivity, male adolescents.*

How to cite: Rezaei, S., & Saadati, N. (2025). Predicting Pornography Addiction Based on Rejection Sensitivity and Anxiety Sensitivity in Male Adolescents. *Cognition, Behavior, Learning*, 1(4), 27-37.

© 2025 the authors. This is an open access article under the terms of the Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International (CC BY-NC 4.0) License.

نوجوانی دوره حساسی است که با تغییرات عمیق فیزیکی، عاطفی و روانی مشخص می شود (Çakmak & Bolluk, 2024). این مرحله از زندگی به ویژه مستعد ظهور طیفی از مشکلات روانی از جمله اضطراب، افسردگی، اعتیاد و رفتارهای پرخطر است (Tok & Cumurcu, 2024). یکی از رفتارهایی که بسیاری از نوجوانان را با آسیب‌های زیادی مواجه کرده، اعتیاد به پورنوگرافی است (Mirkhan et al., 2024). اعتیاد به پورنوگرافی با تمایل شدید و اجبار برای مشاهده تصاویر جنسی مشخص می‌شود و اغلب منجر به اختلال در عملکرد اجتماعی، شغلی و سایر زمینه‌های مهم می‌شود (Healy-Cullen et al., 2024). پیامدهای اعتیاد به پورنوگرافی در نوجوانان، هم برای فرد و هم برای جامعه مهم است زیرا تأثیر زیادی بر سلامت کلی افراد و جامعه دارد؛ بنابراین پژوهشگران همواره به دنبال بررسی علل گرایش برخی از افراد به رفتارهای اعتیادگونه از جمله اعتیاد به پورنوگرافی بوده‌اند. بر اساس مطالعات انجام شده، علل اعتیاد به پورنوگرافی را می‌توان به ترکیبی از عوامل بیولوژیکی، روانشناختی و محیطی نسبت داد (Esmaeili & Mohammadinia, 2022; Pourali et al., 2024; Struthers & Mulhauser, 2020).

یکی از عوامل روانشناختی که در رابطه رفتارهای اعتیادگونه مطرح شده، احساس طردشدگی است. از نظر علمی احساس طردشدگی را می‌توان به عنوان یک حالت عاطفی تعریف کرد که از این باور ادراک شده یا واقعی ناشی می‌شود که فرد مورد پذیرش یا ارزشمندی از سوی دیگران نیست و یک تجربه هیجانی پیچیده است که می‌تواند تأثیرات قابل توجهی بر سلامت روانی فرد داشته باشد (Downey & Feldman, 1996). افرادی که سطوح بالاتری از احساس طردشدگی را تجربه می‌کنند ممکن است بیشتر مستعد جستجوی فعالیت‌ها یا رفتارهایی مانند پورنوگرافی باشند که به طور موقت ناراحتی عاطفی آن‌ها را کاهش می‌دهد (Fontana et al., 2018). از آنجاکه شروع بلوغ و تغییرات اجتماعی و عاطفی در نوجوانی می‌تواند احساس طردشدگی را تقویت کند و این مساله ممکن است منجر به استفاده از راهبردهای مقابله‌ای ناسازگار از جمله پورنوگرافی به عنوان ابزاری برای تأیید اعتبار و پذیرش شود، بنابراین احساس طردشدگی در نوجوانان می‌تواند رفتارهای اعتیادگونه و از جمله پورنوگرافی را افزایش دهد (Pamela & Chinyere, 2024). علاوه بر این، احساس طردشدگی با عزت نفس پایین و کاهش احساس ارزشمندی مرتبط است، که می‌تواند افراد را نسبت به جستجوی آرامش در رفتارهای بالقوه اعتیادآور مانند مصرف پورنوگرافی آسیب‌پذیرتر کند (Hasani et al., 2022). مطالعات پیشین از ارتباط بین طردشدگی و رفتارهای اعتیادگونه حمایت کرده است (El Keshky et al., 2023; Pamela & Chinyere, 2024; Pitiruş et al., 2024).

حساسیت اضطرابی یکی دیگر از عوامل روانشناختی است که در رابطه رفتارهای اعتیادگونه مطرح شده است (Aghajani et al., 2021). حساسیت اضطرابی به ترس از علائم مرتبط با اضطراب اشاره دارد که ناشی از این باور است که این علائم پیامدهای مضر دارند (Taylor, 2014). این یک سازه چند بعدی است که از سه جزء مرتبط به هم شامل نگرانی‌های فیزیکی، نگرانی‌های شناختی، و نگرانی‌های اجتماعی تشکیل شده است (Chiu et al., 2024). تحقیقات نشان می‌دهد که حساسیت اضطرابی با اشکال مختلف رفتارهای اعتیادگونه مرتبط است (Mrayyan et al., 2024). برند و همکاران (۲۰۱۹) دریافتند که حساسیت اضطرابی به طور مثبت با رفتار جنسی اجباری، که شامل اعتیاد به پورنوگرافی است؛ علاوه بر این، افراد دارای حساسیت اضطرابی بالا ممکن است به پورنوگرافی به عنوان راهی برای فرار یا کنار آمدن با پریشانی مرتبط با اضطراب روی آورند که منجر به ایجاد الگوهای اعتیاد آور می‌شود (Brand et al., 2016). دسترسی و ناشناس بودن پورنوگرافی آنلاین ممکن است راه حلی به ظاهر آسان برای افرادی که حساسیت اضطرابی بالایی دارند برای کاهش ناراحتی ناشی از اضطراب فراهم کند (Štulhofer & Landripet, 2019). در همین راستا نتایج مطالعات آقاجانی و همکاران (۱۴۰۰)، آذر مهر و احمدی (۱۳۹۸)، ماریان و همکاران (۲۰۲۴)، نیز از ارتباط بین حساسیت اضطرابی و اعتیاد حمایت کرده است (Aghajani et al., 2021; Azarmehr & Ahmadi, 2019; Mrayyan et al., 2024).

مطالعه پیشینه پژوهش در خصوص اعتیاد به پورنوگرافی و ارتباط آن با احساس طردشدگی و حساسیت اضطرابی در میان دانش‌آموزان، شکاف تحقیقاتی قابل توجهی را نشان می‌دهد. در حالی که ادبیات موجود به طور گسترده عوامل مختلفی را بررسی کرده است که به اعتیاد به پورنوگرافی کمک می‌کنند و روابط ساده بین این متغیرها با یکدیگر بررسی شده اما ترکیب احساس طردشدگی و حساسیت اضطرابی در قالب یک مدل رگرسیونی به عنوان پیش‌بینی‌کننده‌های اعتیاد به پورنوگرافی در این جمعیت تا حد زیادی ناشناخته باقی مانده است. بنابراین پژوهش حاضر با هدف بررسی نقش احساس طردشدگی و حساسیت اضطرابی در پیش‌بینی اعتیاد به پورنوگرافی در نوجوانان پسر انجام شد.

روش‌شناسی

این پژوهش از نوع پژوهش‌های توصیفی-همبستگی و جامعه آماری آن متشکل از کلیه نوجوانان پسر اصفهان در سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۴ بود. برای تعیین حجم نمونه از روش نمونه‌گیری در دسترس استفاده شد و بر اساس فرمول گرین تعداد ۱۰۷ نفر به عنوان نمونه تعیین شدند. ملاک‌های ورود شامل تمایل برای شرکت در پژوهش و تحصیل در دوره متوسطه و ملاک خروج نیز عدم دقت در تکمیل پرسشنامه‌ها بود. پس از انجام مراحل قانونی و انجام هماهنگی‌های مورد نیاز با آموزش و پرورش منطقه ۱ اصفهان، پرسشنامه‌ها با توجه به صورت مجازی طراحی و در گروه‌های مجازی دانش‌آموزان متوسطه ارسال شد. پرسشنامه‌ها به گونه‌ای طراحی شد که تنها دانش‌آموزان دوره متوسطه منطقه اصفهان بتوانند سوالات را به طور کامل پاسخ دهند. سایر دانش‌آموزان فقط وضعیت سلامت روانی خود را بررسی کردند. همچنین پس از اتمام فرآیند پاسخدهی از شرکت‌کنندگان خواسته می‌شد تا در صورت تمایل با انتخاب گزینه ارسال، در پژوهش شرکت نمایند. در محدوده شروع تا پایان پژوهش ۱۱۵۸ نفر پرسشنامه را مشاهده، ۲۸۸ نفر به پرسشنامه‌ها پاسخ دادند و در مجموع ۲۲۴ نفر معیارهای ورود به پژوهش را داشتند.

اعتیاد به پورنوگرافی: در این پژوهش از مقیاس استفاده مشکل ساز از هرزه نگاری (اعتیاد به پورنوگرافی) (PPUS) که به وسیله کر و همکاران (۲۰۱۴)، ساخته شده است استفاده خواهد شد. این ابزار یک ابزاری ۱۲ آیتی است که از یک مقیاس لیکرت ۶ درجه‌ای (هرگز=۰، به ندرت=۱، گاهی اوقات=۲، معمولاً=۳، بیشتر اوقات=۴ و همیشه=۵) برخوردار است. این مقیاس ۴ مولفه دارد که عبارتند از مشکلات روانشناختی و اجتماعی، تمایل شدید به استفاده، ناتوانی در کنترل و استفاده به منظور فرار یا پرهیز از هیجان‌های منفی. آلفای کرونباخ برای ضریب پایایی این زیرمقیاس‌ها ۰/۹۱، ۰/۸۶، ۰/۷۵، ۰/۹۳ گزارش شده است. آلفای کرونباخ برای ضریب پایایی این پرسشنامه در مطالعه درویش ملا و نیک منش (۱۳۹۶)، ۰/۸۵ به دست آمد (Darvish Molla & Nikmanesh, 2017).

احساس طردشدگی: در این پژوهش از مقیاس احساس طردشدگی طهماسیان (۱۳۸۴) استفاده شد که دارای ۱۵ سوال است. این پرسشنامه احساس نوجوان از مطرود شدن یا محبوب بودن در گروه همسالان را اندازه‌گیری می‌کند. پاسخدهی به سوالات به صورت طیف لیکرت ۵ گزینه‌ای است. این آزمون دو عامل اصلی پذیرش همسالان و طرد همسالان را مشخص می‌کند اعتبار این آزمون با استفاده از روش بازآزمایی به فاصله دو هفته در ۴۳ دانش‌آموز دبیرستانی ۰/۹۳ و همسانی درونی آن از طریق ضریب آلفای کرونباخ برابر با ۰/۹۰ گزارش شد. روایی همگرایی این آزمون از طریق مقایسه قضاوت گروه متمرکز و آزمون گروه سنجی تایید شد (Tahmasian & Gholamrezaei, 2009).

حساسیت اضطرابی: مقیاس حساسیت اضطرابی، که به عنوان پرسشنامه حساسیت اضطرابی تجدید نظر شده^۱ (ASIR) شناخته می‌شود، یک ابزار خودگزارش‌دهی است که شامل ۱۶ گویه می‌باشد و به صورت مقیاس پنج‌درجه‌ای لیکرت (از خیلی کم تا خیلی زیاد) تنظیم شده است. این گویه‌ها احساسات اضطرابی را که به عنوان تجربه‌ای ناخوشایند و بالقوه آسیب‌زای شناخته می‌شوند، منعکس می‌کنند و با نمرات بالاتر، درجه ترس از نشانه‌های اضطرابی نمایان می‌شود. دامنه نمرات این پرسشنامه بین ۰ تا ۶۴ متغیر است. ساختار مقیاس شامل سه عامل اصلی است: ترس از نگرانی‌های بدنی (۸ گویه)، ترس از عدم کنترل شناختی (۴ گویه) و ترس از مشاهده شدن اضطراب توسط دیگران (۴ گویه) (Zinbarg et al., 1997). بررسی‌های روان‌سنجی نشان می‌دهد که مقیاس حساسیت اضطرابی دارای ثبات درونی بالایی بوده و آلفای کرونباخ آن بین ۰/۸۰ تا ۰/۹۰ قرار دارد. اعتبار بازآزمایی این پرسشنامه پس از دو هفته ۰/۷۵ و پس از سه سال ۰/۷۱ گزارش شده است، که

1. Anxiety Sensitivity Index

نشان‌دهنده پایداری این سازه شخصیت است. همچنین، در نمونه ایرانی، اعتبار آن با استفاده از سه روش همسانی درونی، بازآزمایی و تنصیفی به ترتیب ضرایب ۰/۹۳، ۰/۹۵ و ۰/۹۷ به دست آمده است. روایی این ابزار نیز از طریق همبستگی با پرسشنامه SCL-90 به دست آمد و ضریب همبستگی ۰/۵۶ نشان‌دهنده روایی همزمان رضایت‌بخش آن است (Moradimanesh et al., 2007).

داده‌های جمع‌آوری شده با استفاده از آزمون‌های همبستگی پیرسون و رگرسیون چندگانه و با بهره‌گیری از بسته نرم‌افزاری SPSS۲۶ تجزیه و تحلیل شد.

یافته‌ها

از مجموع ۲۲۴ شرکت‌کننده در پژوهش پایه تحصیلی، ۳۴ نفر (۱۵/۲ درصد) هفتم، ۳۲ نفر (۱۴/۳ درصد) هشتم، ۳۴ نفر (۱۵/۲ درصد) نهم، ۴۱ نفر (۱۸/۳ درصد) دهم، ۳۵ نفر (۱۵/۶ درصد) یازدهم و ۴۸ نفر (۲۱/۴ درصد) نیز دوازدهم بودند. همچنین وضعیت تحصیلی ۹۶ نفر (۴۲/۹ درصد) خیلی خوب (۱۸ تا ۲۰)، ۸۵ نفر (۳۷/۹ درصد) خوب (۱۵ تا ۱۸) و ۴۳ نفر (۱۹/۲ درصد) متوسط (کمتر از ۱۵) بود. میانگین، انحراف معیار و وضعیت نرمال بودن متغیرهای پژوهش در جدول ۱ ارائه شده است.

جدول ۱. میانگین، انحراف معیار و وضعیت نرمال بودن متغیرهای پژوهش

متغیر	زیرمقیاس	میانگین	انحراف معیار	کجی	کشیدگی
اعتماد به پورنوگرافی	نمره کل	۱۱/۹۲	۱۳/۲۷	۰/۰۲۵	-۰/۳۲۱
احساس طردشدگی	نمره کل	۳۴/۴۹	۱۰/۰۲	-۰/۸۴۲	-۰/۸۸۰
پذیرش همسالان		۱۲/۱۰	۵/۲۵	-۰/۶۴۶	-۰/۲۰۷
طرد همسالان		۲۲/۳۹	۷/۳۲	-۰/۲۴۹	-۰/۰۵۹
حساسیت اضطرابی	نمره کل	۲۰/۵۱	۹/۳۹	۰/۱۹۷	-۰/۷۵۳

جدول ۱، به میانگین و انحراف معیار متغیرهای پژوهش اختصاص یافته است. براساس یافته‌های جدول ۴-۴، میانگین و انحراف معیار اعتماد به پورنوگرافی به ترتیب ۱۱/۹۲ و ۱۳/۲۷، احساس طردشدگی ۳۴/۴۹ و ۱۰/۰۲ و حساسیت اضطرابی ۲۰/۵۱ و ۹/۳۹ بوده است. علاوه بر این مقدار کجی و کشیدگی در حد مجاز (بین ۲ تا -۲) قرار گرفته و پیشفرض نرمال بودن توزیع نمرات پژوهش رعایت شده است. ماتریس همبستگی متغیرهای پژوهش در جدول ۲ ارائه شده است.

جدول ۲. ماتریس همبستگی متغیرهای پژوهش

زیرمقیاس	۱	۲	۳	۴	۵
۱. اعتماد به پورنوگرافی	۱				
۲. احساس طردشدگی	۰/۲۵۷**	۱			
۳. پذیرش همسالان	۰/۰۶۷	۰/۷۰۸**	۱		
۴. طرد همسالان	۰/۳۰۳**	۰/۸۶۲**	۰/۲۵۲**	۱	
۵. حساسیت اضطرابی	۰/۲۹۰**	۰/۱۰۵	۰/۰۵۵	-۰/۱۰۵	۱

بر اساس نتایج جدول ۲، بین احساس طردشدگی و اعتماد به پورنوگرافی رابطه مثبت معنی‌دار ($P < ۰/۰۵$) و بین حساسیت اضطرابی و اعتماد به پورنوگرافی رابطه مثبت معنی‌دار ($P < ۰/۰۵$)، وجود دارد. همچنین بین متغیرهای پیش‌بین همبستگی کمتر از ۰/۷ وجود دارد که عدم همپوشانی را نشان می‌دهد. جهت بررسی هم‌خطی چندگانه بر آماره‌های هم‌خطی تمرکز شد. آزمون دوربین واتسون ($W=1/۶۵۹$) نشان داد که پسماندها با همدیگر همبستگی ندارند (جدول ۳). آماره خطی نشان داد (جدول ۴) که هیچکدام از داده‌های tolerance به صفر نزدیک

نیست و مقادیر VIF نیز کمتر از ۱۰ هستند، بنابراین مفروضه چندهم خطی نیز برقرار است (جدول ۴). خلاصه مدل رگرسیون چندگانه به روش همزمان، تحلیل واریانس و مشخصه‌های آماری جهت پیش بینی اضطراب کووید-۱۹ در جدول ۳ ارائه شده است.

جدول ۳. خلاصه مدل رگرسیون چندگانه به روش همزمان، تحلیل واریانس و مشخصه‌های آماری جهت پیش اعتیاد به پورنوگرافی

مدل	SS	MS	F	P	R	R ²	R ² adjust	WD
همزمان	۵۹۷۷/۷۱	۲۹۸۸/۸۶	۳۷/۴۲	۰/۰۰۱	۰/۴۶۱	۰/۲۱۲	۰/۲۰۶	۱/۶۵۹

با توجه به نتایج جدول ۴، مدل رگرسیون قادر به تبیین ۲۱/۲ درصد متغیر ملاک است ($R^2=0/206$) تعدیل یافته) و به صورت معنی داری متغیر ملاک (اعتیاد به پورنوگرافی) را پیش‌بینی می‌کند ($F=37/42$, $P=0/001$). ضرایب رگرسیونی متغیرهای مورد مطالعه در جدول ۴ ارائه شده است.

جدول ۴. ضرایب رگرسیونی متغیرهای مورد مطالعه

متغیر	B	Std. Error	β	T	P	Collinearity statistic
مقدار ثابت	۳۳/۷۷	۳/۱۹		۱۰/۵۳	۰/۰۰۱	Tolerance
احساس طردشدگی	۰/۳۲	۰/۰۵	۰/۳۴	۶/۵۳	۰/۰۰۱	VIF
حساسیت اضطرابی	۰/۴۵	۰/۸۰	۰/۲۵	۴/۶۲	۰/۰۰۱	

جدول ۴ نشان می‌دهد که ضرایب احساس طردشدگی و حساسیت اضطرابی معنی دارند ($P<0/001$) و این متغیرها به طور معنی داری در مدل سهم دارند. همبستگی چندگانه (۰/۴۶۱)، نشان می‌دهد که تقریباً ۲۱ درصد از واریانس اعتیاد به پورنوگرافی با ترکیب خطی متغیرهای پیش‌بین (احساس طردشدگی و حساسیت اضطرابی)، تبیین می‌شود ($R=0/461$, $R^2=0/212$ و $R^2=0/206$ تعدیل یافته). همچنین احساس طردشدگی سهم بیشتری در پیش‌بینی و تبیین اعتیاد به پورنوگرافی داشت.

بحث و نتیجه‌گیری

پژوهش حاضر با هدف پیش‌بینی اعتیاد به پورنوگرافی بر اساس احساس طردشدگی و حساسیت اضطرابی در نوجوانان پسر انجام شد. نتایج نشان داد بین احساس طردشدگی و اعتیاد به پورنوگرافی رابطه مثبت معنی دار و بین حساسیت اضطرابی و اعتیاد به پورنوگرافی رابطه مثبت معنی دار وجود دارد. نتایج تحلیل رگرسیون نیز نشان داد ۲۱ درصد از واریانس اعتیاد به پورنوگرافی با ترکیب خطی متغیرهای احساس طردشدگی و حساسیت اضطرابی تبیین می‌شود. نتایج بدست آمده به گونه‌ای با نتایج مطالعات پیشین (Aghajani et al., 2021; Hasani et al., 2022; Mrayyan et al., 2024; Pitirut et al., 2024) همسو است.

در تبیین نتایج این بخش می‌تواند گفت، اعتیاد به پورنوگرافی به عنوان یک الگوی استفاده مکرر و غیرقابل کنترل از محتواهای پورنوگرافی که منجر به آسیب‌های روانی و اجتماعی می‌شود، تعریف می‌شود. در ارتباط با نوجوانان پسر، این نوع اعتیاد ممکن است خود را به عنوان یک ساز و کار فرار از آثار مشکلات روانشناختی نشان دهد. احساس طردشدگی، که به معنای تجربه ناپذیری از ارتباطات اجتماعی و پذیرش از جانب همسالان و خانواده است، می‌تواند به شکل‌گیری سطوح بالاتری از اضطراب و افسردگی منجر شود (Downey & Feldman, 1996). نوجوانانی که احساس طردشدگی می‌کنند، ممکن است به منظور پرکردن خلأهای عاطفی خود به پورنوگرافی روی بیاورند و این رفتار در طول زمان به اعتیاد تبدیل شود. در واقع احساس طردشدگی، می‌تواند به بروز رفتارهای جبرانی و پراسیب منجر شود که یکی از آن‌ها گرایش به رفتارهای اعتیادی است (Pamela & Chinyere, 2024). همچنین نوجوانان به‌ویژه در دوره هویت‌یابی خود به شدت تحت تأثیر احساسات منفی ناشی از طردشدگی قرار دارند و ممکن است برای دوری از این احساسات، به سراغ پورنوگرافی به عنوان یک راه‌حل اجتناب روی بیاورند (El Keshky et al., 2023). به عبارت دیگر، پورنوگرافی در این شرایط ممکن است به عنوان یک منبع تسلی و فرار برای نوجوانان در نظر

گرفته شود که به آن‌ها کمک می‌کند با احساس تنهایی و طردشدگی مقابله کنند. از سوی دیگر حساسیت اضطرابی نیز به‌عنوان یک عامل کلیدی در مدل پژوهش شناسایی شد. حساسیت اضطرابی به ترس از علائم مرتبط با اضطراب اشاره دارد که ناشی از این باور است که این علائم پیامدهای مضر دارند (Taylor, 2014). از آنجاکه افرادی که حساسیت بیشتری نسبت به اضطراب دارند، بیشتر در معرض مشکلات روانی و رفتاری قرار می‌گیرند. این حس می‌تواند به‌ویژه در نوجوانان منجر به افزایش جستجو برای تسکین و فرار از وضعیت‌های آزاردهنده شود. از آنجا که پورنوگرافی می‌تواند احساس رضایت و آرامش موقتی ایجاد کند، افرادی که دارای حساسیت بالای اضطرابی هستند، ممکن است به طور عمده به این رفتار گرایش پیدا کنند تا اضطراب و استرس خود را تسکین دهند.

در مجموع نتایج نشان داد احساس طردشدگی و حساسیت اضطرابی در پیش‌بینی اعتیاد به پورنوگرافی در نوجوانان پسر نقش دارد. با توجه به نتایج این پژوهش، می‌توان نتیجه گرفت که احساس طردشدگی و حساسیت اضطرابی، از عوامل کلیدی در پیش‌بینی اعتیاد به پورنوگرافی در نوجوانان پسر هستند. این یافته‌ها تأکید می‌کنند که نوجوانان در مواجهه با احساس طرد و اضطراب، ممکن است به راهکارهای ناپسند و پرخطر مانند استفاده از پورنوگرافی روی آورند. در مجموع نتایج نشان‌دهنده اهمیت درک عوامل روان‌شناختی در تحلیل اعتیاد به پورنوگرافی است. مداخلات بالینی باید بر شناسایی و درمان حساسیت اضطرابی و احساس طردشدگی با رویکردهای شناختی-رفتاری و التقاطی متمرکز شود تا نوجوانان بتوانند ابزارهای بهتری برای مقابله با اضطراب خود پیدا کنند و از رفتارهای اعتیادی اجتناب نمایند. توجه به مکانیسم‌های اثر و عوامل مرتبط می‌تواند به توسعه برنامه‌های پیشگیرانه و درمانی موثر برای نوجوانان با حساسیت اضطرابی بالا کمک کند. فراهم کردن فضاهایی برای تعامل مثبت و کاهش احساس طردشدگی می‌تواند به نحوی مؤثر به پیشگیری از گرایش‌های اعتیادی کمک کند. پژوهش حاضر همچون سایر پژوهش‌ها با محدودیت‌هایی همراه بود که می‌توان به استفاده از پرسشنامه به عنوان تنها ابزار پژوهش، عدم کنترل متغیرهای مداخله‌گر و همچنین محدود شدن جامعه پژوهش به اصفهان اشاره کرد که لزوم احتیاط در تعمیم نتایج را نشان می‌دهد.

مشارکت نویسندگان

در نگارش این مقاله تمامی نویسندگان نقش یکسانی ایفا کردند.

تعارض منافع

در انجام مطالعه حاضر، هیچ‌گونه تضاد منافی وجود ندارد.

Extended Abstract

Introduction

Adolescence is a critical developmental stage marked by profound physiological, emotional, and psychological transformations (Çakmak & Bolluk, 2024). During this period, individuals become particularly susceptible to a variety of psychological challenges such as anxiety, depression, addiction, and risk-taking behaviors (Tok & Cumurcu, 2024). Among these, pornography addiction has garnered growing attention due to its rising prevalence and adverse impacts on adolescents' psychosocial functioning (Mirkhan et al., 2024). Defined by compulsive urges and persistent engagement with explicit content, pornography addiction often interferes with personal, academic, and social well-being (Healy-Cullen et al., 2024).

Researchers have consistently sought to identify psychological factors contributing to this addictive behavior. A combination of biological, psychological, and environmental elements is often implicated in the onset and maintenance of pornography addiction (Esmaeili & Mohammadinia, 2022; Pourali et al., 2024; Struthers & Mulhauser, 2020). One key psychological variable is rejection sensitivity, which refers to the emotional state arising from perceived or real experiences of being devalued or excluded by others (Downey & Feldman, 1996). Individuals who perceive themselves as rejected may be more inclined to engage in maladaptive coping strategies, including pornography consumption, as a temporary emotional escape (Fontana et al., 2018). Given

that adolescence is accompanied by shifts in peer relationships and self-perception, rejection sensitivity may significantly amplify the risk of engaging in compulsive sexual behaviors (Pamela & Chinyere, 2024). Moreover, rejection experiences can lower self-esteem and heighten emotional vulnerability, further predisposing individuals to reliance on potentially addictive behaviors such as pornography use (Hasani et al., 2022). Previous research has underscored the relationship between rejection and various addictive patterns (El Keshky et al., 2023; Pamela & Chinyere, 2024; Pitirut et al., 2024).

Another relevant psychological factor is anxiety sensitivity, defined as the fear of anxiety-related sensations based on the belief that these sensations may lead to harmful consequences (Aghajani et al., 2021; Taylor, 2014). This multidimensional construct encompasses concerns about physical symptoms, cognitive control, and social evaluation (Chiu et al., 2024). Studies show that heightened anxiety sensitivity is associated with a variety of addictive behaviors, including compulsive sexual conduct (Mrayyan et al., 2024). Individuals with elevated anxiety sensitivity may turn to pornography as an avoidance mechanism, using it to alleviate stress and emotional discomfort, which may over time foster addictive tendencies (Brand et al., 2016). The accessibility and anonymity of online pornography further facilitate this coping behavior, especially for those who are emotionally vulnerable (Štulhofer & Landripet, 2019). Prior findings support the positive link between anxiety sensitivity and problematic pornography use (Aghajani et al., 2021; Azarmehr & Ahmadi, 2019; Mrayyan et al., 2024).

Despite increasing interest in these constructs, few studies have examined the combined predictive role of rejection sensitivity and anxiety sensitivity on pornography addiction in male adolescents. This study aimed to fill that gap by evaluating the extent to which these two variables jointly predict pornography addiction in this population.

Methods and Materials

This descriptive-correlational study was conducted among male adolescents in Isfahan during the 2024–2025 academic year. Using a convenience sampling method based on Green's formula, 224 participants were selected. Eligibility criteria included willingness to participate and current enrollment in secondary school, while inattentive questionnaire responses were grounds for exclusion. After obtaining necessary approvals from the regional Department of Education, digital versions of the survey were disseminated through student online groups. To ensure sample specificity, only students from the designated district were able to fully complete the questionnaire and submit their participation.

The assessment tools included three standardized instruments. Pornography addiction was measured using the 12-item Problematic Pornography Use Scale (PPUS) developed by Kor et al. (2014), featuring a 6-point Likert scale. Rejection sensitivity was assessed with the 15-item scale by Tahmasian (2005), which evaluates peer acceptance and rejection through a 5-point Likert response format. Anxiety sensitivity was measured using the revised Adolescent Anxiety Sensitivity Index (ASIR), a 16-item self-report instrument that assesses fear related to anxiety symptoms across physical, cognitive, and social domains. All instruments demonstrated high reliability in previous studies. Data were analyzed using Pearson correlation and multiple regression analyses via SPSS version 26.

Findings

Of the 224 participants, grade distribution included 15.2% in seventh grade, 14.3% in eighth, 15.2% in ninth, 18.3% in tenth, 15.6% in eleventh, and 21.4% in twelfth. Academic performance was categorized as very good (42.9%), good (37.9%), and average (19.2%). The mean score for pornography addiction was 11.92 (SD = 13.27), for rejection sensitivity 34.49 (SD = 10.02), and for anxiety sensitivity 20.51 (SD = 9.39). All variables satisfied the assumption of normality, with skewness and kurtosis values within acceptable ranges.

Correlation analysis revealed significant positive relationships between pornography addiction and both rejection sensitivity ($r = .257$, $p < .05$) and anxiety sensitivity ($r = .290$, $p < .05$). The correlation between

predictor variables was below .70, indicating no multicollinearity. Durbin-Watson statistic (1.659) confirmed independence of residuals. Tolerance values and VIFs were within acceptable limits, further supporting model validity.

Multiple regression analysis demonstrated that the combined model significantly predicted pornography addiction ($F = 37.42, p < .001$), accounting for approximately 21.2% of its variance ($R^2 = .212$, Adjusted $R^2 = .206$). Standardized beta coefficients showed that rejection sensitivity ($\beta = .34, p < .001$) and anxiety sensitivity ($\beta = .25, p < .001$) were both significant predictors. Rejection sensitivity had a slightly stronger predictive power compared to anxiety sensitivity.

Discussion and Conclusion

The present study examined how rejection sensitivity and anxiety sensitivity jointly predict pornography addiction among male adolescents. Findings confirmed significant positive relationships between both predictors and the outcome variable. Regression analysis revealed that these psychological constructs accounted for over one-fifth of the variance in pornography addiction, with rejection sensitivity showing a stronger effect.

These findings suggest that pornography addiction in adolescents may function as a maladaptive coping mechanism, especially in response to emotional difficulties such as perceived rejection and heightened sensitivity to anxiety symptoms. The emotional distress stemming from social exclusion or perceived inadequacy can prompt adolescents to seek immediate relief, and the accessibility of online pornography offers an attractive, albeit problematic, escape. Likewise, individuals with high anxiety sensitivity may turn to pornography as a form of emotional regulation, attempting to mitigate the psychological discomfort associated with internal arousal cues.

Given the formative nature of adolescence, these behavioral patterns can quickly become ingrained, leading to long-term emotional and behavioral consequences. The results highlight the need for early psychological interventions that focus on building emotional resilience, enhancing peer support systems, and fostering adaptive coping strategies. School counselors, psychologists, and educators should be equipped to identify signs of emotional distress related to rejection and anxiety, and to provide structured programs aimed at emotional regulation and healthy interpersonal development.

This study also underscores the significance of targeted mental health strategies in adolescent populations, particularly those that consider the unique interplay of social and emotional risk factors. Interventions grounded in cognitive-behavioral principles may be especially effective in modifying maladaptive thought patterns related to rejection and anxiety. Preventive efforts should also aim to create environments that promote social inclusion and emotional security, reducing adolescents' reliance on maladaptive coping outlets.

Despite its contributions, the study is not without limitations. Its cross-sectional design restricts causal inference, and the reliance on self-report measures may introduce response biases. Moreover, the sample was confined to a single geographic location, limiting generalizability. Future research should consider longitudinal designs, multi-informant data, and culturally diverse samples to build on these initial findings. Nonetheless, the current study provides a valuable foundation for understanding the psychological mechanisms underlying pornography addiction in adolescents and offers clear directions for clinical practice and policy development.

References

- Aghajani, S., Ahmadi, S., & Fallahi, V. (2021). Causal Modeling of Addiction Tendency Based on Anxiety Sensitivity with the Mediating Role of Emotion Regulation Difficulties in Adolescent Boys. *Sabzevar University of Medical Sciences Journal*, 28(4), 477-488. https://jsums.medsab.ac.ir/article_1435.html

- Azarmehr, R., & Ahmadi, E. (2019). The Role of Anxiety Sensitivity and Attention Control in Predicting Addiction Tendencies in Youth. *Iranian Journal of Health Psychology*, 2(2 (4)), 45-50. https://ijohp.journals.pnu.ac.ir/article_6773.html
- Brand, M., Young, K. S., Laier, C., Wölfling, K., & Potenza, M. N. (2016). Integrating psychological and neurobiological considerations regarding the development and maintenance of specific Internet-use disorders: An Interaction of Person-Affect-Cognition-Execution (I-PACE) model. *Neuroscience & Biobehavioral Reviews*, 71, 252-266. <https://doi.org/10.1016/j.neubiorev.2016.08.033>
- Çakmak, T., & Bolluk, U. (2024). The relation between psychological resilience and parental attitudes in adolescents: A systematic review. *Current Psychology*, 43(9), 8048-8074. <https://doi.org/10.1007/s12144-023-04966-7>
- Chiu, H. T. S., Low, D. C. W., Chan, A. H. T., & Meiser-Stedman, R. (2024). Relationship between anxiety sensitivity and post-traumatic stress symptoms in trauma-exposed adults: a meta-analysis. *Journal of anxiety disorders*. <https://doi.org/10.1016/j.janxdis.2024.102857>
- Darvish Molla, M., & Nikmanesh, Z. (2017). Psychometric Properties of the Persian Version of the Problematic Pornography Use Scale (Pornography Addiction). *Psychological Methods and Models*, 8(27), 49-63. https://jpmm.marvdasht.iau.ir/article_2414.html
- Downey, G., & Feldman, S. I. (1996). Implications of rejection sensitivity for intimate relationships. *Journal of personality and social psychology*, 70(6), 1327. <https://doi.org/10.1037/0022-3514.70.6.1327>
- El Keshky, M. E. S., Aseem, H., Alzain, A., & Samak, Y. A. A. (2023). The relationship between self-cohesion and smartphone addiction: the mediating role of rejection sensitivity. *Frontiers in Public Health*, 11, 1166864. <https://doi.org/10.3389/fpubh.2023.1166864>
- Esmaeili, M., & Mohammadinia, Z. (2022). The Relationship Between COVID-19 Anxiety and Everyday Memory in the Elderly: The Mediating Role of Anxiety Sensitivity. *Aging Psychology*, 8(2), 175-188. https://jap.razi.ac.ir/article_2226.html?lang=en
- Fontana, A., Callea, A., Casini, E., & Curti, V. (2018). Rejection sensitivity and internet addiction in Adolescence: Exploring the mediating role of emerging personality disorders. *Clinical Neuropsychiatry*, 15(4). <https://link.springer.com/article/10.1007/s12144-021-02409-9>
- Hasani, B., Khodabakhsh Pirkalani, R., & Ahadi, B. (2022). Attachment Style and Smartphone Addiction: The Mediating Role of Self-Esteem and Rejection Sensitivity. *Journal of Psychological Sciences*, 21(113), 971-986. <https://doi.org/10.52547/JPS.21.113.971>
- Healy-Cullen, S., Taylor, K., & Morison, T. (2024). Youth, Pornography, and Addiction: A Critical Review. *Current Addiction Reports*, 11(2), 265-274. <https://doi.org/10.1007/s40429-024-00549-z>
- Mirkhan, I., Sabouri Moghadam, H., Babapour Khiraldin, J., & Mousa Al-Rezaei Moghadam, A. (2024). General Health Status of Individuals with Pornography Addiction: A Comparison with the Normal Group. *Journal of Psychological Sciences*, 23(135), 523-538. https://psychologicalscience.ir/browse.php?a_id=2260&sid=1&slc_lang=en
- Moradimanesh, F., Mirjafari, S. A., Goodarzi, M. A., & Mohammadi, N. (2007). Psychometric Properties of the Revised Anxiety Sensitivity Index (ASIR). *Journal of Psychology*, 11(4 (Issue 44)), 426-446. <https://www.sid.ir/paper/436486/fa>
- Mrayyan, M. T., Abu Khait, A., Al-Mrayat, Y., Alkhawaldeh, J. F. M., Alfayoumi, I., Algunmeeyn, A., & Alhabashneh, H. (2024). Anxiety sensitivity moderates the relationship between internet addiction and cyberchondria among nurses. *Journal of Health Psychology*. <https://doi.org/10.1177/13591053241249634>
- Pamela, A., & Chinyere, O. P. (2024). Co-occurrence of appearance-rejection sensitivity and internet addiction in an undergraduate population. *ESCET JOURNAL OF EDUCATIONAL RESEARCH AND POLICY STUDIES*, 4(1), 39-51. <https://journal.escetjerps.com/index.php/escjerps/article/view/104>
- Pitirut, I. B., Swami, V., Poamă-Neagră, T., & Enea, V. (2024). Appearance-based rejection sensitivity mediates the relationship between Instagram addiction and dysmorphic concerns in young adult women. *Scandinavian journal of psychology*, 65(2), 275-283. <https://doi.org/10.1111/sjop.12973>
- Pourali, E., Soltani Shal, R., & Abolghasemi, A. (2024). A Comparison of Cognitive Distortions and Emotion Regulation Difficulties in Students With and Without Pornography Addiction. *Royesh Psychology*, 13(2), 13-24. <https://frooyesh.ir/article-1-4899-en.pdf>
- Struthers, W. M., & Mulhauser, K. (2020). The Effects of Pornography on Men: A Neurological Perspective. In *Seeing with the Eyes of the Heart* (pp. 68-84). <https://doi.org/10.2307/j.ctv1595kw3.7>
- Štulhofer, A., & Landripet, I. (2019). Pornography, Sexual Coercion and Abuse: A Complex Link. *Archives of Sexual Behavior*, 48(4), 1085-1097. <https://scholar.google.com/citations?user=2vWP60oAAAAJ&hl=en>
- Tahmasian, K., & Gholamrezaei, M. (2009). The Relationship Between Self-Efficacy and Peer Rejection in Adolescents. *Quarterly Journal of New Psychological Research*, 4(14), 107-123. https://psychologyj.tabrizu.ac.ir/article_4310.html?lang=en

- Taylor, S. (2014). *Anxiety sensitivity: Theory, research, and treatment of the fear of anxiety*. Routledge. <https://doi.org/10.4324/9781410603326>
- Tok, Y., & Cumurcu, H. B. (2024). Addiction in adolescents from past to present: a bibliometric analysis. *Alcoholism Treatment Quarterly*, 42(1), 3-26. <https://doi.org/10.1080/07347324.2023.2261395>
- Zinbarg, R. E., Barlow, D. H., & Brown, T. A. (1997). Hierarchical structure and general factor saturation of the Anxiety Sensitivity Index: Evidence and implications. *Psychological assessment*, 9(3), 277-284. <https://doi.org/10.1037/1040-3590.9.3.277>